

Innst. S. nr. 72

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra kommunalkomiteen

St.prp. nr. 18 (2004-2005)

Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2004 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

Kommunal- og regionaldepartementet legger i proposisjonen frem forslag til omprioriteringer og tilleggsbevilgninger i statsbudsjettet for 2004.

1.1 Programkategori 13.20 Innvandring

1.1.1 Kap. 520 Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, STATLIGE MOTTAK

Saldert budsjett for 2004 var basert på et gjennomsnittlig belegg i mottak på om lag 11 000 personer.

Nye prognoser for gjennomsnittlig antall beboere i mottak i 2004 er på om lag 14 400 personer. Forutsatt en gjennomsnittspris pr. beboer på om lag 106 000 kroner, blir budsjettbehovet i 2004 om lag 1,5 mrd. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 81 mill. kroner til 1 450 mill. kroner, som inkl. overført beløp fra 2003 gir en disponibel bevilgning på om lag 1 523 mill. kroner.

POST 22 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, TOLK OG OVERSETTELSE

Bevilgningen på posten skal dekke statens utgifter til tolking og oversettelser i forbindelse med asylsaksbehandlingen. Bevilgningen utgjør 45 mill. kroner. Med bakgrunn i lavere anslag for asylankomster, lavere satser for tolkebistand samt en større andel Dublin-saker enn forventet, foreslås bevilgningen på post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse nedsatt med 16 mill. kroner til 29 mill. kroner.

1.1.2 Kap. 3520 Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)

POST 4 REFUSJON AV ODA-GODKJENTE UTGIFTER

Basert på forslag om økt bevilgning under kap. 520 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, men redusert ODA-andel, foreslås bevilgningen under kap. 3520, post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter redusert med 128,64 mill. kroner til 638 mill. kroner.

1.1.3 Kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)

POST 72 TILBAKEVENDING FOR FLYKTNINGER, KAN OVERFØRES

På bakgrunn av at det er overført 31,9 mill. kroner i ubrukte midler på posten fra 2003 til 2004, som skyldes i all hovedsak færre returnerte og tilbakevendte enn forutsatt, foreslås bevilgningen i 2004 redusert fra 9,3 mill. kroner til 0 kroner.

POST 75 REISEUTGIFTER FOR FLYKTNINGER TIL OG FRA UTLANDET, KAN OVERFØRES

Bevilgningen for 2004 er på 11,65 mill. kroner. I tillegg er det overført 19,58 mill. kroner fra 2003, slik at disponibel bevilgning i 2004 er på 31,23 mill. kroner. Det store overførte beløpet skyldes volumavvik i forhold til forutsetningene for bevilgningen.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 11,65 mill. kroner til 0 kroner.

1.1.4 Kap. 3521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)

POST 1 TILBAKEVENDING FOR FLYKTNINGER

På bakgrunn av forslag om å redusere bevilgningen på kap. 521 post 72 i 2004, foreslås bevilgningen på kap. 3521 post 1 i 2004 redusert fra 9,3 mill. kroner til 0 kroner, jf. at det ble beregnet ODA-andel av det overførte beløpet i 2003.

POST 3 REISEUTGIFTER FOR FLYKTNINGER TIL OG FRA UTLANDET

På bakgrunn av forslag om å redusere bevilgningen på kap. 521 post 75 i 2004, foreslås bevilgningen på kap. 3521 post 3 i 2004 redusert med 11,205 mill. kroner til 0 kroner, jf. at det ble beregnet ODA-andel av det overførte beløpet i 2003.

1.1.5 Kap. 524 Utlendingsnemnda (jf. kap. 3524)

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, NEMNDBEHANDLING

På grunn av færre nemndmøter enn tidligere antatt foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner, fra 6,2 mill. kroner til 4,7 mill. kroner.

1.2 Programkategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk

1.2.1 Kap. 2425 Innovasjon Norge (IN) og fylkeskommunene

POST 74 DEKNING AV TAP PÅ RISIKOLÅN OG GARANTIER

Innovasjon Norge (tidligere SND) hadde i 2002 og 2003 større tap på sine utlånsordninger enn i tidligere år. For at tapsfondet for distriktsrettede risikolån skal gjenspeile risikoen i porteføljen, foreslås det å styrke tapsfondet tilknyttet distriktsrettede risikolån med 101 mill. kroner i 2004.

1.2.2 Kap. 5327 Innovasjon Norge (IN) og fylkeskommunene mv.

POST 50 TILBAKEFØRING AV TILSKUDD

Det er budsjettert med tilbakeføring av tilskudd på 70 mill. kroner. På bakgrunn av faktiske tilbakeføringer foreslås posten økt med 30 mill. kroner til 100 mill. kroner.

POST 51 TILBAKEFØRING AV TAPSFOND

Det er budsjettert med tilbakeføring av tapsfond på 20 mill. kroner. På bakgrunn av faktiske tilbakeføringer foreslås posten redusert med 4 mill. kroner til 16 mill. kroner.

1.3 Programkategori 13.70 Overføringer gjennom inntektssystemet til kommuner og fylkeskommuner

1.3.1 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)

POST 21 KUNNSKAPSUTVIKLING OG DRIFT AV INNTEKTSSYSTEMET, KAN OVERFØRES

Det ser derfor ut til å bli et mindre forbruk inneværende år på om lag 1,6 mill. kroner og et tilsvarende merforbruk neste år. Oppstart, framdrift og utbetalinger i prosjektene som finansieres over post 21 kan variere uavhengig av budsjettåret. Det foreslås derfor at post 21 tilføyes stikkordet "kan overføres".

1.3.2 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)

POST 60 INNBYGGERTILSKUDD

Ved sykehusreformen ble Hedmark fylkeskommune ikke trukket i driftsmidler da institusjonen Lille Kjørud ble overført til statlig helseforetak. Det foreslås at fylkeskommunen trekkes i rammetilskuddet med 7,455 mill. kroner. Siden trekket skal videreføres til 2005, er saken omtalt i St.prp. nr. 1 (2004-2005).

1.3.3 Kap. 573 Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten

POST 60 TILSKUDD TIL SLETNING AV GJELD MV.

Stortinget vedtok en bevilgning på 82 mill. kroner ved behandling av St.prp. nr. 63 (2003-2004) knyttet til behandling i tvistenemnd om fordeling av eiendommer mellom staten og fylkeskommunene. Av denne bevilgningen er 80,936 mill. kroner utbetalt til de berørte fylkene, dvs. et mindreforbruk på 1,064 mill. kroner.

Etter Revidert budsjett 2004 er det oppnådd enighet mellom staten ved Helsedepartementet og Telemark fylkeskommune om at staten ved regionalt helseforetak overtar institusjonen Nordagutu Opptreningssenter. Regjeringen foreslår at det bevilges gjeldsslettetilskudd på 5,355 mill. kroner, i tråd med vedtatte prinsipper for det økonomiske oppgjøret mellom staten og fylkeskommunene i tilknytning til sykehusreformen. Saken er varslet i St.prp. nr. 1 (2004-2005).

Samlet foreslås det at bevilgningen på posten settes opp med 4,291 mill. kroner til 86,291 mill. kroner.

1.4 Programkategori 14.10 Bolig og bomiljø

1.4.1 Kap. 580 Bostøtte

POST 70 BOSTØTTE, OVERSLAGSBEVILGNING

Nye beregninger tilsier et mindreforbruk på 61 mill. kroner i forhold til bevilgningen. Dette skyldes at det er kommet til færre søkere enn det var grunn til å anta ved utformingen av budsjettet for 2004.

Bevilgningen foreslås derfor satt ned med 61 mill. kroner til 2 048 mill. kroner.

1.4.2 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

POST 63 TILSKUDD TIL KOMPENSASJON FOR UTGIFTER TIL RENTER OG AVDRAG

Etter en oppdatering av tall for faktisk ferdigstillelse, anslås bevilgningsbehovet til 1 182,9 mill. kroner. Det foreslås derfor at bevilgningen økes med 50,5 mill. kroner til 1 182,9 mill. kroner.

1.4.3 Kap. 2412 Den norske stats husbank (jf. kap. 5312 og 5615)

POST 90 LÅN TIL HUSBANKEN, OVERSLAGSBEVILGNING

Det har vært lavere utbetaling av lån enn opprinnelig anslått. Selv om det fortsatt er knyttet noe usikkerhet til utbetaling av lån i slutten av året, foreslås det å nedjus-

tere bevilgningen fra 13 403 mill. kroner til 12 000 mill. kroner.

1.4.4 Kap. 5312 Den norske stats husbank (jf. kap. 2412)

POST 90 AVDRAG

Bevilgningen på posten er 8 664 mill. kroner. Per 31. august 2004 er det regnskapsført innbetalinger for om lag 10,3 mrd. kroner, hvorav ekstraordinære innbetalinger utgjør om lag 8,4 mrd. kroner.

1.4.5 Kap. 5615 Renter fra den norske stats husbank (jf. kap. 2412)

POST 80 RENTER

Bevilgningen for 2004 er på 4 579 mill. kroner. På bakgrunn av høye ekstraordinære avdrag som reduserer utlånsvolumet anslås renteinntektene nå å bli noe lavere enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås derfor at bevilgningen settes ned med 105 mill. kroner fra 4 579 mill. kroner til 4 474 mill. kroner.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark, Hans Kristian Hogsnæs og Kari Lise Holmberg, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Anita Apelhun Sæle og Ivar Østberg, og fra Senterpartiet, lederen Magnhild Meltveit Kleppa, ser at bevilgningsbehovet på innvandringsfeltet vil måtte reguleres i forhold til antall personer i mottak, og at dette antallet igjen er avhengig av antall personer som søker asyl, saksbehandlingstid i asylsaker, andel innvilgelser og avslag samt bosettingstakt og effektivering av avslag. Flertallet viser til at det er iverksatt en rekke nødvendige tiltak for å få kontroll med tilstrømmingen av asylsøkere og at dette også vil påvirke størrelsen på bevilgningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti har merket seg at det har vært lavere utbetaling av husbanklån enn opprinnelig anslått og mener at dette kan sees i sammenheng med lav rente og økt konkurranse blant privatbankene om boliglånskunder.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener det er galt å redusere Husbankens låneramme før året er omme når det er uklart om rammen vil bli brukt opp eller ikke. Disse medlemmer vil derfor gå imot den foreslåtte reduksjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspar-

tiet og Kristelig Folkeparti, støtter bevilgningsforslagene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen baserte seg på et gjennomsnittlig belegg i mottak for 2004 på 11 000 personer. Dette flertallet konstaterer at de nyeste prognosene nå er oppe i 14 400 personer, som er en vesentlig økning. Dette flertallet har merket seg at antall asylsøkere kan komme ned mot 8 500 personer i inneværende år. Det er lavt i forhold til tidligere år. Det viser at det er færre som blir bosatt i kommunene og at tiden i mottak blir lengre. I tillegg er det færre som reiser frivillig eller som blir uttransportert. Dette flertallet mener at vesentlige virkemidler som blant annet tilskuddet til boliger for de som skal bosettes, har gått ned og er en medvirkende faktor for at kommunene ikke er i stand til å fremskaffe egnede boliger så raskt som det er behov for. En dårlig kommunøkonomi gjør ikke situasjonen enklere. Dette flertallet mener at de midlene man sparer inn på et område øker utgiftene på et annet. Resultatet blir en enda tregere bosetting og et enda lengre integreringsløp. Det er ingen tjent med.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at målet er å bosette flyktninger i kommunene innen 6 måneder etter at de har fått opphold i Norge og 3 måneder for enslige mindreårige. Disse medlemmer vil fremheve bosettingsaksjonen som har hatt som formål å bosette enslige asylsøkere. Dette er av erfaring en gruppe som er vanskelig å skaffe bolig for. Disse medlemmer peker på meget gode erfaringer med dette prosjektet, i løpet av de månedene som prosjektet varte har 953 fått kommune og 629 har fått bolig. Disse medlemmer peker på at dette vil gi en svært positiv effekt på oppholdstiden i mottak. Disse medlemmer vil fremheve at dette er en del av den oppryddingen denne Regjeringen har foretatt på asyl- og innvandringsfeltet.

Disse medlemmer viser til at prognosene viser nær en halvering av asyltilstrømmingen fra 2003 til 2004. Samtidig får flere asylsøkere opphold enn tidligere. Det viser med all tydelighet at Regjeringens målrettede tiltak for å begrense antall ubegrunnede asylsøknader virker etter hensikten. Disse medlemmer vil også fremheve at denne regjeringen har foretatt en formidabel opprydding på hele asyl- og innvandringsfeltet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, er av den oppfatning at de fleste endringene som blir foreslått gir signaler om svært dårlig kontroll med flyktning- og asylsituasjonen. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til Fremskrittspartiets merknader og forslag i Budsjett-innst. S. nr. 5 (2003-2004) som ville ha ført til mindre behov for slike betydelige korrigeringer som Regjeringen nå foreslår.

Disse medlemmer viser til bevilgningsøkningen på kap. 520 post 21 og er overrasket over at Regjeringen ikke har klart å benytte seg aktivt av de virkemidler som de har i dag for å påse at de som får avslag på sin søknad, returneres raskest. Isteden opptrer Regjeringen passivt og bruker 81 millioner nye skatte kroner på personer som oppholder seg ulovlig i Norge.

Disse medlemmer viser til bevilgningsreduksjonen på kap. 521 post 72 og understreker hvor skuffet man er over at Regjeringen ikke har klart å følge opp den intensjonen Regjeringen selv la til grunn for tilbakeføring av flyktninger. Disse medlemmer er av den oppfatning at Regjeringen kunne gjøre mer for å påse at flere blir returnert til sitt hjemland og viser samtidig til Fremskrittspartiets merknader i Innst. S. nr. 250 (2003-2004).

Disse medlemmer viser til bevilgningsreduksjonen på kap. 524 post 21 og har det syn at en reduksjon i denne posten mens behandlingstiden for asylsøknader forblir høy, er et ytterligere bevis for at systemet

ikke er godt nok. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til Fremskrittspartiets merknader i Innst. S. nr. 250 (2003-2004).

Disse medlemmer viser til bevilgningsreduksjonen på kap. 580 post 70 og er positive til at det har vært en nedgang i forhold til antatt tilstrømning, men vil likevel understreke at det er langt igjen til man kan konstatere at tilstrømningen er på et akseptabelt nivå. I denne sammenheng vil disse medlemmer vise til Fremskrittspartiets merknader i Budsjett-innst. S. nr. 5 (2003-2004).

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til merknader og forslag i Innst. S. nr. 219 (2003-2004) om styringsforholdene i Utlendingssektoren. Disse medlemmer mener det behandles for få saker i full nemnd og for få igjen av disse med personlig fremmøte. Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot forslaget om kutt i utgiftene til UNE.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og ber Stortinget gjøre slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter:			
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med	81 000 000
		fra kr 1 369 000 000 til kr 1 450 000 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, nedsettes med	16 000 000
		fra kr 45 000 000 til kr 29 000 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	
	72	Tilbakevending for flyktninger, nedsettes med	9 300 000
		fra kr 9 300 000 til kr 0	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, nedsettes med	11 650 000
		fra kr 11 650 000 til kr 0	
524		Utlendingsnemnda (jf. kap. 3524)	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, nedsettes med	1 500 000
		fra kr 6 200 000 til kr 4 700 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med	7 455 000
		fra kr 9 734 951 000 til kr 9 727 496 000	
573		Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten	
	60	Tilskudd til sletting av gjeld mv, forhøyes med	4 291 000
		fra kr 82 000 000 til kr 86 291 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, nedsettes med	61 000 000
		fra kr 2 109 000 000 til kr 2 048 000 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, forhøyes med	50 500 000
		fra kr 1 132 400 000 til kr 1 182 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2412		Den norske stats husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90	Lån til husbanken, nedsettes med fra kr 13 403 000 000 til kr 12 000 000 000	<u>1 403 000 000</u>
2425		Innovasjon Norge (IN) og fylkeskommunene	
	74	Dekning av tap på risikolån og garantier, forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 151 000 000	<u>101 000 000</u>
Inntekter:			
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)	
	04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 766 640 000 til kr 638 000 000	<u>128 640 000</u>
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)	
	01	Tilbakevending for flyktninger, nedsettes med fra kr 9 300 000 til kr 0	<u>9 300 000</u>
	03	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, nedsettes med fra kr 11 205 000 til kr 0	<u>11 205 000</u>
5312		Den norske stats husbank (jf. kap. 2412)	
	90	Avdrag, forhøyes med fra kr 8 664 000 000 til kr 14 414 000 000	<u>5 750 000 000</u>
5327		Innovasjon Norge (IN) og fylkeskommunene mv.	
	50	Tilbakeføring av tilskudd, forhøyes med fra kr 70 000 000 til kr 100 000 000	<u>30 000 000</u>
	51	Tilbakeføring av tapsfond, nedsettes med fra kr 20 000 000 til kr 16 000 000	<u>4 000 000</u>
5615		Renter fra den norske stats husbank (jf. kap. 2412)	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 4 579 000 000 til kr 4 474 000 000	<u>105 000 000</u>

Andre fullmakter

II

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at bevilgningen under kap. 571 Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571), post 21 Kunnskapsutvikling og drift av inntektssystemet, tilføyes stikkordet "*kan overføres*".

Oslo, i kommunalkomiteen, den 3. desember 2004

Magnhild Meltveit Kleppa
leder

Kari Lise Holmberg
ordfører

